

**Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije**

Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana

www.zzzs.si

"Slovenija 2030 – Javno zdravstvo danes in leta 2030"

**Pogled ZZZS na razvoj javnega zdravstva
v državi**

Samo Fakin, generalni direktor

Ljubljana, 17.4.2014

Zagotavljanje zdravstvene varnosti v EU državah (1)

- **v vseh EU državah se zdravstvena varnost zagotavlja z javnimi sistemi - trend konvergiranja oz. uveljavljanja mešanih (proračunskih in socialnih) modelov javnih sistemov**
- **osnovni cilji javnih sistemov: boljše zdravje, pravičnost, (univerzalna) dostopnost, vzdržnost, učinkovitost in uspešnost/kakovost**
- **EU države s proračunskim/nacionalnim sistemom: Bolgarija, Ciper, Danska, Estonija, Finska, Grčija, Hrvaška, Irska, Italija, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Švedska, Španija in Velika Britanija (17)**

Zagotavljanje zdravstvene varnosti v EU državah (2)

- **EU države s socialnim modelom – Avstrija, Belgija, Češka, Francija, Latvija, Litva, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Slovaška, Slovenija (11)**
- **značilna avtonomija upravljanja – od proračuna ločeno upravljanje z javnimi sredstvi OZZ**
- **velike razlike znotraj držav s socialnim modelom:**
 - **države z več izvajalci OZZ**
 - **države z zgolj enim izvajalcem OZZ**
 - **regulirana tekmovalnost le v 4 EU državah: Češka, Slovaška in po večletnih pripravah še Nizozemska in Nemčija – mnenja o smiselnosti tekmovalnosti v javnih sistemih se v strokovnih študijah zelo razhajajo. Vsi pa se strinjajo, da je tekmovalnost sredstvo, nikakor pa cilj reforme.**

Zagotavljanje zdravstvene varnosti v Sloveniji

- **obvezno zdravstveno zavarovanje v Sloveniji je javni sistem, ki zagotavlja zdravstveno in z njo povezano socialno varnost državljanov/prebivalcev**
- **ZZZS se uvršča v skupino EU držav s socialnim modelom, ki imajo enega izvajalca obveznega zdravstvenega zavarovanja v državi**
- **skladno s socialnim modelom je ZZZS javni zavod, ki ga upravljajo predstavniki plačnikov prispevkov (predstavniki delojemalcev in drugih zavarovancev ter delodajalcev)**
- **ZZZS v sistemu zastopa interese zavarovancev in drugih plačnikov obveznih prispevkov**

Strateški razvojni program ZZZS 2014-2019

ZZZS je ob koncu 2013. leta javnosti predstavil osnutek novega Strateškega razvojnega programa (SRP) za obdobje 2014-2019

Poslanstvo : »ZZZS z zbranimi sredstvi omogoča zavarovanim osebam enake možnosti dostopa do zdravstvenih storitev in drugih pravic iz OZZ. V imenu in za račun zavarovancev se pogaja za ceno in nakup programov zdravstvenih storitev, zdravil in medicinskih pripomočkov, ki omogočajo učinkovito in kakovostno zdravstveno oskrbo zavarovanih oseb.«

Razvojna vizija: »ZZZS ohranja doseženo raven zdravstvene varnosti prebivalstva, ki je primerljiva z državami Evropske unije. V sodelovanju z Ministrstvom za zdravje in izvajalci zdravstvenih storitev izvaja ukrepe za večjo učinkovitost in kakovost, uveljavlja elektronsko poslovanje in nadaljnjo informatizacijo zdravstvenega sistema. Deluje skladno z najvišjimi etičnimi načeli, krepi solidarnost in odgovornost v javnem sistemu, s tem pa tudi zaupanje zavarovanih oseb v ZZZS.«

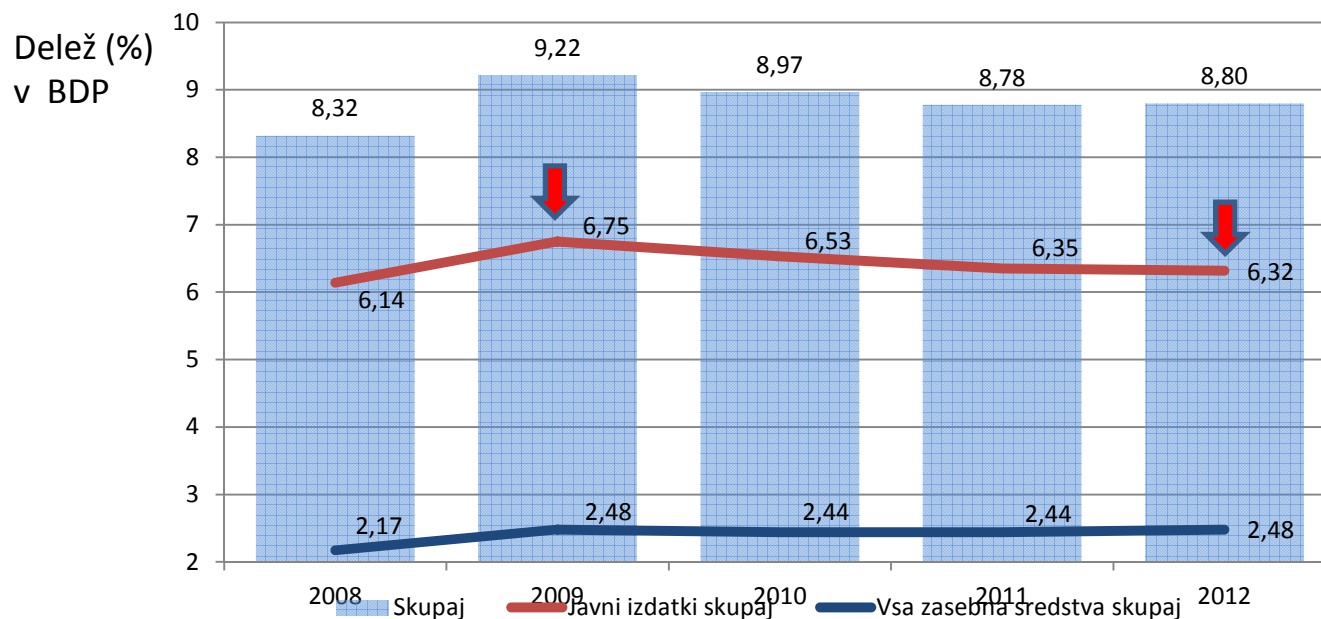
SRP – rezultati analiz (1)

- **slabšanje makroekonomskih razmer v državi**
- **staranje prebivalstva in drugi značilni razvojni trendi**
- **spremembe v zdravstvenem stanju**
- **zdravstvene zmogljivosti in aktivnosti**
- **sistemske spremembe kot odzivi na krizo**
- **trendi v finančnih virih**
- **trendi v izdatkih**

SRP – rezultati analiz (2)

Trendi v finančnih virih:

- v Sloveniji celotna sredstva za zdravstvo (2009: 9,2% BDP ; 2012: 8,8%BDP) stagnirajo;
 - EU-27: v letu 2009: 9,2% BDP, v letu 2010: 9,0 % BDP;
 - nižanje javnih sredstev (6,3 % BDP v letu 2012): realno znižanje javnih sredstev za zdravstvo je bilo v Sloveniji (v letu 2010 – 2,2%) nad povprečjem EU-27 (v letu 2010 – 0,5%);
- zasebna sredstva za zdravstvo: problem sistema doplačil/DPZZ

SRP – rezultati analiz (3)

Razvojne potrebe 2014-2019:

- vpliv demografskih in nedemografskih dejavnikov na povpraševanje in ponudbo zdravstvenih storitev:
 - **problem: nezadostna javnofinančna sredstva za zdravstveno varstvo**
 - **problem: neurejenost dolgotrajne oskrbe in rast javno finančnih stroškov na tem področju**

Dolgoročna projekcija javnih izdatkov za zdravstvo glede na demografske in nedemografske trende

	Delež v BDP (%)		Sprememba BDP v odstotnih točkah							
			Referenčni scenarij				Tvegani scenarij			
	2010		2010-2020		2010-2060		2010-2020		2010-2060	
	SI	EU-27	SI	EU-27	SI	EU-27	SI	EU-27	SI	EU-27
Javni izdatki za zdravstvo	6,1	7,1	➔ 0,3	0,3	1,1	1,1	➔ 0,5	0,5	1,7	1,7
Dolgotrajna oskrba	1,4	1,8	➔ 0,3	0,2	1,6	1,5	➔ 0,3	0,3	1,6	1,8

Vir: Poročilo EK – delovne skupine za staranje (2012 Ageing Report).

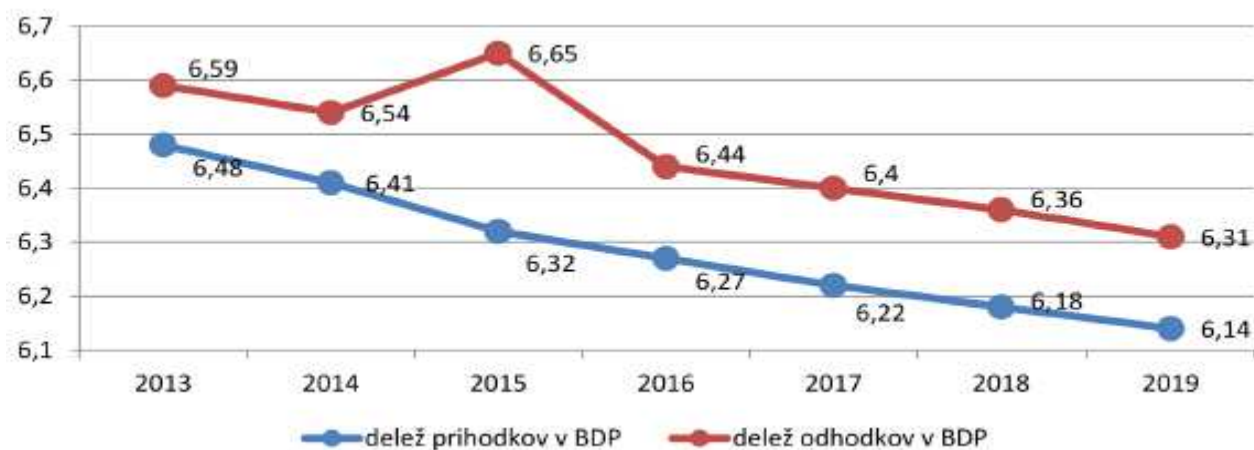
SRP – rezultati analiz (4)

Projekcija finančnih gibanj 2014-2019

- odpiranje vrzeli med prihodki in odhodki OZZ/ZZZ v primeru nespremenjenih pogojev poslovanja

v milijonih evrov

	Ocena 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Prihodki	2.271,48	2.271,56	2.297,13	2.345,17	2.396,92	2.453,64	2.511,93
Odhodki	2.307,71	2.317,54	2.414,60	2.408,86	2.464,17	2.522,89	2.584,31
Primanjkljaj:							
- tekoči	-36,23	-45,98	-117,47	-63,69	-67,24	-69,25	-72,38
- kumulativni	-36,23	-82,21	-199,68	-263,38	-330,62	-399,87	-472,25

SRP – temeljni razvojni izzivi OZZ/ZZZS

- slabšanje zdravstvene varnosti prebivalstva,
- tveganja glede dostopnosti do pravic iz OZZ,
- ne dovolj razširjeno elektronsko poslovanje s strankami,
- premajhna/nemerljiva učinkovitost in kakovost zdravstvene oskrbe,
- nezadostni finančni viri za stabilno izvajanje OZZ oz. poslovanje ZZZS,
- preglednost in učinkovitost porabe sredstev OZZ,
- nadaljnja informatizacija in racionalizacija notranjih procesov ZZZS,
- premalo izkoriščeni podatki iz kompleksnih baz podatkov ZZZS,
- pomanjkanje kadrov in slabitev kadrovskega potenciala na ključnih področjih.

Za te izzive SRP opredeljuje 9 razvojnih ciljev ZZZS do leta 2019

Pogled ZZZS na razvoj javnega zdravstva (1)

Na podlagi analiz v SRP menimo, da bi morali biti poglobitni razvojni cilji javnega zdravstvenega sistema:

- 1. izboljšati zdravje prebivalcev/državljanov in ohraniti doseženo raven zdravstvene varnosti**
- 2. zagotoviti nemoten in enakopraven dostop do pravic iz javnega naslova,**
- 3. izboljšati učinkovitost in kakovost zdravstvene oskrbe**
- 4. poenostaviti administrativne postopke in modernizirati (informatizirati) ključne procese upravljanja sistema**

Pogled ZZZS na razvoj javnega zdravstva (2)

Reforma - področja sprememb in ukrepi:

1. Spremembe za boljše upravljanje in izvajanje sistema

- **modernizacija strateškega planiranja na ravni države (opredelitev mreže javno zdravstvene službe)**
- **jasna razmejitev pristojnosti in odgovornosti ključnih nosilcev**
- **prenova in poenostavitev partnerskih pogajanj na nacionalni ravni (pogajanja o tarifnem delu)**
- **pregledna ureditev koncesijskih razmerij in drugih pogojev za sobivanje javnega in zasebnega v javnem zdravstvenem sistemu**
- **poenostavitev in racionalizacija administrativnih postopkov, nadaljnja informatizacija zdravstva**
- **krepitev aktivnosti za spremljanje in nadzor nad delovanjem sistema**

Pogled ZZZS na razvoj javnega zdravstva (3)

2. Spremembe za bolj racionalno zdravstveno oskrbo:

- **modernizacija upravljanja javnih zdravstvenih zavodov (uvajanje elementov podjetništva in načel korporativnega upravljanja),**
- **opolnomočenje managementa, vzpostavitev odgovornosti za poslovne rezultate,**
- **spremembe izvajanja javnih naročil v zdravstvu,**
- **spremembe v organizaciji zdravstvenih dejavnosti (racionalna delitev dela med ravnmi zdravstvene dejavnosti, združevanje določenih zmogljivosti)**
- **spremembe plačne politike (uvajanje nagrajevanja javnih uslužbencev po rezultatih dela, selektivno uvajanje zdravniškega dela kot svobodnega poklica)**

Pogled ZZS na razvoj javnega zdravstva (4)

3. Spremembe na področju sistema pravic:

- **krepitev položaja zavarovanih oseb in odgovorno uresničevanje pravic iz javnega naslova**
- **ohranitev načela univerzalne košarice pravic**
- **ureditev postopkov vrednotenja zdravstvenih tehnologij za uvajanje, spremljanje in opuščanje posameznih tehnologij oz. postopkov zdravljenja (po metodi VZT-HTA)**
- **vzpostavitev kataloga/seznama zdravstvenih storitev, ki se financirajo v breme javnih sredstev**
- **izločitev posameznih programov, ki niso povezani s pravicami iz OZZ**
- **povezovanje med sektorji za obvladovanje posledic demografskih in socio-ekonomskih trendov (promocija zdravja, zdravje in varnost pri delu, oskrba kroničnih bolnikov, dolgotrajna oskrba)**

Pogled ZZZS na razvoj javnega zdravstva (5)

4. Spremembe za izboljšanje javnofinančnih virov:

- **novi javnofinančni viri: trošarine, na alkohol, tobak, sladke pijače, ničelna stopnja DDV za zdravila in MP**
- **zmanjševanje razlik v bremenih plačevanja prispevkov: izenačitev prispevne stopnje, določitev najnižjih osnov, določitev spodnjih limitov za prispevke za posamezne kategorije**
- **zaostritev odgovornosti za plačevanje prispevkov**
- **preoblikovanje dopolnilnega prostovoljnega zavarovanja**

Zaključek

- med navedenimi področji sprememb vidimo tudi možnost oz. ukrepe za izboljšanja upravljanja in delovanja sistema **OZZ/ZZZS**
- za odgovorno uresničevanje učinkovitega nakupovanja zdravstvenih storitev za nemoteno zdravstveno oskrbo prebivalstva so potrebne nedvoumne pristojnosti
- največji izzivi na področju upravljanja:
 - spremembe v upravljanju (krepitev avtonomnosti in odgovornosti – korporativno upravljanje, poenostavitve – instituti soglasja, idr.)
 - boljša regulacija premoženjskih vprašanj med državo in **ZZZS** (vprašanje solventnosti; obvezno pokrivanje odločitev države s finančnimi posledicami za **ZZZS**, idr.)